

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Johana Kratochvílová
Téma práce:	Surogátní mateřství – srovnání právní úpravy České republiky a Spolkové republiky Německo
Rozsah práce:	66 stran, dle čestného prohlášení autorky je rozsah práce 161 685 znaků tj. 89, 825 normostran.
Datum odevzdání práce: 16. 6. 2019	

- 1. Aktuálnost (novost) tématu:** Surogátní mateřství ve svých rozličných formách je nepochybně historickým a stále trvajícím fenoménem, které je většinou právem tolerováno. Pouze některé aspekty a za určitých podmínek mohou být sankcionovány veřejným právem. Surogátní mateřství má ve svém důsledku mnoho souvislostí a dopadů. Jedná se nejen o otázky právní, ale především o otázky medicínské, etické, psychologické a morální. Autorka svoji pozornost správně koncentruje na otázky právní, přičemž ani ostatní zmiňované aspekty neponechává stranou. Význam práce v obecné rovině spočívá v tom, jak je právo schopné reagovat na medicínský, či jiný postup a celkem masovou realizaci tohoto způsobu „opatření si potomka.“ Kladem je nesporné využití komparace s právní úpravou sousedního Německa.
- 2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:** Předložená práce vyžadovala orientaci v tuzemských a německých předpisech a mezinárodních smlouvách týkajících se oblastí souvisejících se surogátním mateřstvím. Patříčná je práce s domácí i zahraniční judikaturou. To platí zejména o využití judikatury německých soudů k uznání rozhodnutí zahraničních soudů v této oblasti. Práce v převážné míře využívá základní interpretační metody – analýzu, deskribci. Zdařilá je především komparace s recentní německou úpravou, literaturou a judikaturou.
- 3. Formální a systematické členění práce:** Předložená práce je přehledně formálně členěna vedle úvodu a závěru do čtyř kapitol. Tyto autorka plně v souladu s obsahovou náplní dále členila na drobnější podkapitoly a části. Systematicky je postupováno od teoretických, obecných pojmů a diskurzů k současné problematice a to v úpravě ČR a Německa. České právní úpravě je věnováno 23 stran textu a to včetně konotací tohoto fenoménu, případně přesahů do trestního práva. V zásadě druhá polovina práce je ve srovnatelných intencích věnována německé právní úpravě s vědomím naprosto odlišné a ve srovnání s medicínskou vědou možná i zastaralé německé úpravy, která činí značné rozdíly v rámci darování zárodečných buněk mužem, nebo ženou. Navíc dárce spermatu nejsou v Německu anonymní, avšak tato skutečnost tam neplatila vždy. Tato úprava je v samotném Německu kritizována a sílí tendence k její změně – str. 44 a násl. Analýza a následná syntéza poznatků o surogátním mateřství v obou úpravách byla realizována v komplexních intencích.
- 4. Vyjádření k práci:** Předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu a je přínosem ve zvolené oblasti. Autorka využila v zásadě veškeré dostupné prameny a to jak tuzemské, tak německé. Práce překračuje pouhý popisný závěr a autorka na mnoha místech textu vyslovuje vlastní názory. Zájem o problematiku je patrný z mezioborového zaměření práce (medicína, genetika, historie, poznatky z teologie, psychologie a sociologie). Kladem práce je skutečnost, že v samotném úvodu práce jsou vypočteny veškeré varianty surogátního mateřství. Autorka se v závěru práce kloní spíše k přínosu surogátního mateřství. Z hlediska inspirace cizí právní úpravou

dochází diplomantka k závěru, že použitelné jsou jen úpravy v zásadě liberální k tomuto institutu. K jeho legalizaci má v komparační rovině blíže Česká republika.

5. Kritéria hodnocení práce:

Splnění cíle práce	Cíl práce vymezený na straně 2 odst. 3 byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu	Autorka prokázala schopnost pracovat samostatným a tvůrčím způsobem. Generátor shod vykázal podobnost nižší než pět procent v počtu 19 dokumentů.
Logická stavba práce	Práce má vysoce zdařilou a přehlednou logickou strukturu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Při zpracování práce byl využit vysoký počet domácích i zahraničních zdrojů (42 zdrojů a 64 ostatních zdrojů). Tyto byly průběžně citovány. Poznámkový aparát čítá 225 poznámek pod čarou. Mimořádné je využití judikatury, celkem 35 rozhodnutí (ČR, Německo, ESLP, USA, Anglie).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je značná a napříč značně rozsáhlé práce konstantní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	V práci byla použita tabulka zobrazující kvantitativní zastoupení zájemkyň o cykly s cílem OoR, zdroj ÚZIS ČR.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce má vysokou stylistickou i jazykovou úroveň.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

K předložené práci nejsou připomínky formálního ani obsahového charakteru.

V rámci ústní obhajoby se autorka zaměří na otázku: Shledává autorka jako možné řešení, že by surogátní mateřství bylo proveditelné jen jako specifická zdravotní služba s přísnými přístupovými a realizačními podmínkami a v návaznosti na to by občanský zákoník měl novelizované ustanovení o určení mateřství a v doprovodu na to i úpravu určení otcovství?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Předložená práce splňuje formální i obsahové požadavky kladené na tento druh prací a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně

V Praze 5. 7. 2019

JUDr. et MUDr. Alexandr Thöndel, Ph. D.

Oponent diplomové práce